

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 051 «Економіка»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Економіка»
(назва освітньо-наукової програми)

тип дисципліни дослідницької та академічної підготовки

2024 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

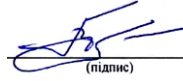
Сергій ЄРОХІН

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін
та іноземних мов
протокол № 1
від «29» серпня 2024 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Василь БАРАНІВСЬКИЙ

(прізвище, ініціали)

Укладач: *Книш Інна Василівна*, доктор філософських наук, професор

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» доцільне після оволодіння здобувачами вищої освіти базовими знаннями з принципів організації освітнього процесу; навичок академічного письма та критичного мислення; базової цифрової грамотності, досвіду участі в освітньому процесі як здобувачі вищої освіти, а також академічної доброчесності, етики мовлення та компетентного редагування наукових текстів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є закономірності, принципи та механізми організації освітнього процесу у закладах вищої освіти, психологічні особливості суб'єктів навчання (студента і викладача), теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи, сучасні інноваційні підходи до професійної підготовки фахівців, формування резильєнтності, лідерських якостей, професійної ідентичності та готовності до навчання впродовж життя.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є формування у здобувачів системного розуміння психолого-педагогічних засад функціонування вищої освіти, розвитку особистості студента і викладача як суб'єктів освітнього процесу, опанування інноваційних дидактичних підходів, технологій наставництва, формування резильєнтності та лідерських якостей в умовах трансформації сучасного освітнього простору.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо системного розуміння теоретичних основ педагогіки і психології вищої школи, психологічних особливостей студентського віку та професійної діяльності викладача, принципів організації освітнього процесу у ЗВО, навичок застосування інноваційних освітніх технологій, здатності до формування партнерської взаємодії у навчанні, знань щодо академічної доброчесності та якості освіти, розвитку педагогічної майстерності, рефлексії та професійної етики, компетентності щодо формування резильєнтності, лідерства та soft skills у здобувачів освіти, концепції Life long Learning та механізмів безперервного професійного розвитку, наставництва та індивідуалізації навчання.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Психологія та педагогіка вищої школи» забезпечує набуття здобувачами освіти компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05	Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
------	--

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК02	Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами
СК04	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 06	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.
ПРН 07	Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с. р		л	сем.	пз	лаб.	с. р
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади	7	1	2			4	7	1				6
Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди	7	1	2			4	9		1			8
Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції	7	1	2			4	9		1			8
Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу	10	2	2			6	9	1				8
Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів	9	1	2			6	9	1				8
Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера	10	2	2			6	9	1				8
Тема 7. Резильентність людини: трансформація дидактичних практик	10	2	2			6	9		1			8
Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища	10	2	2			6	10	1	1			8
Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців	10	2	2			6	9		1			8
Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education	10	2	2			6	10	1	1			8
<i>Усього годин</i>	90	16	20	0	0	54	90	6	6	0	0	78

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади

Предмет, об'єкт і категоріальний апарат педагогіки вищої школи. Етимологія базових понять: «освіта», «педагогіка», «психологія», «виховання», «навчання», «знання», «уміння», «навичка», «soft skills», «hard skills». Функції та принципи педагогіки вищої школи. Її роль у суспільному розвитку.

Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди

Докласичний, класичний, некласичний і постнекласичний етапи розвитку науки. Зміна освітніх парадигм. Антипедагогіка як філософія «звільнення» від традиційної школи. Трансформація ролі університету у XX–XXI ст.

Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції

Структура та принципи функціонування системи вищої освіти України. Автономія університетів. Академічна доброчесність. Інтеграція до європейського освітнього простору. Якість освіти та механізми її забезпечення.

Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу

Психологічні особливості студентського віку. Професійна компетентність викладача. Педагогічна майстерність і педагогічна етика. Комунікація та управління навчальною групою. Формування партнерської взаємодії.

Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів

Компетентнісний, студентоцентризований, проєктний та проблемно-орієнтований підходи. Дистанційне та змішане навчання. Використання цифрових технологій. Формування критичного мислення та міждисциплінарності.

Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера

Когнітивні експлорації номадологічного концепту в сучасній освітній парадигмі. Академічна мобільність як форма номадизму. Гнучкість мислення, адаптивність, відкритість до змін. Формування глобального лідерства в умовах мобільності.

Тема 7. Резильєнтність людини: трансформація дидактичних практик

Психологічна стійкість та її роль у професійному становленні. Освітнє середовище в умовах кризи та невизначеності. Інноваційні дидактичні практики розвитку резильєнтності. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу.

Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища

Психолого-педагогічні особливості роботи з обдарованими студентами. Індивідуалізація навчання. Інклюзивність та безпечне освітнє середовище. Профілактика професійного вигорання і психологічних ризиків.

Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців

Наставництво (менторинг) як педагогічна технологія. Моделі менторства у вищій школі. Формування професійної ідентичності здобувачів. Роль наставника у розвитку кар'єрної траєкторії.

Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education

Концепція освіти впродовж життя. Безперервний професійний розвиток. Освітні траєкторії дорослих. Інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти. Глобальні виклики та майбутнє університету.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади	1	1
2	Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди	1	
3	Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції	1	
4	Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу	1	1
5	Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів	2	1
6	Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера	2	1
7	Тема 7. Резильєнтність людини: трансформація дидактичних практик	2	
8	Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища	2	1
9	Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців	2	
10	Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education	2	1
Усього годин		16	6

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади	2	
2	Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди	2	1
3	Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції	2	1
4	Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу	2	
5	Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів	2	
6	Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера	2	
7	Тема 7. Резильєнтність людини: трансформація дидактичних практик	2	1
8	Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища	2	1
9	Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців	2	1
10	Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education	2	1
Усього годин		20	6

План семінарських занять

Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади

Мета: сформуванати цілісне уявлення про педагогіку вищої школи як галузь наукового знання, розкрити її предмет, об'єкт, категоріальний апарат, функції та роль у суспільному розвитку.

Питання до обговорення:

1. Предмет і об'єкт педагогіки вищої школи.
2. Еволюція базових понять («освіта», «навчання», «виховання», «soft skills», «hard skills»).
3. Функції та принципи педагогіки вищої школи.
4. Роль вищої освіти у формуванні людського капіталу.
5. Методологічні підходи до дослідження освітніх процесів.

Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи

Мета: проаналізувати історичні етапи розвитку педагогіки й психології вищої школи та трансформацію освітніх парадигм.

Питання до обговорення:

1. Характеристика етапів розвитку науки.
2. Зміна освітніх парадигм.
3. Антипедагогіка: сутність і критика.
4. Трансформація університету у XX–XXI ст.
5. Вплив глобалізації на розвиток вищої освіти.

Тема 3. Система вищої освіти України

Мета: розкрити особливості функціонування системи вищої освіти України та її інтеграції до європейського простору.

Питання до обговорення:

1. Структура системи вищої освіти України.
2. Принцип автономії університетів.
3. Академічна доброчесність.
4. Європейська інтеграція та стандарти якості.
5. Механізми забезпечення якості освіти.

Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу

Мета: визначити особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії у вищій школі.

Питання до обговорення:

1. Психологічні особливості студентського віку.
2. Професійна компетентність викладача.
3. Педагогічна майстерність і етика.
4. Комунікація в академічній групі.
5. Партнерська модель взаємодії.

Тема 5. Інноваційні підходи у підготовці фахівців

Мета: проаналізувати сучасні освітні підходи та їх вплив на якість підготовки фахівців.

Питання до обговорення:

1. Компетентнісний і студентоцентризований підходи.
2. Проектне та проблемно-орієнтоване навчання.
3. Дистанційне і змішане навчання.
4. Цифрові технології в освіті.
5. Формування критичного мислення.

Тема 6. Номадичні практики та лідерство

Мета: дослідити вплив академічної мобільності та номадичних практик на формування лідерських якостей.

Питання до обговорення:

1. Сутність номадологічного підходу.
2. Академічна мобільність як освітній ресурс.
3. Гнучкість і адаптивність як якості лідера.
4. Формування глобального мислення.
5. Мобільність і професійна конкурентоспроможність.

Тема 7. Резильєнтність і дидактичні практики

Мета: розкрити значення психологічної стійкості в освітньому процесі.

Питання до обговорення:

1. Поняття резильєнтності.
2. Освітнє середовище в умовах кризи.
3. Інноваційні практики розвитку стійкості.
4. Психологічна підтримка студентів.
5. Роль викладача у формуванні стресостійкості.

Тема 8. Обдарована молодь і безпечне середовище

Мета: визначити підходи до роботи з обдарованими студентами.

Питання до обговорення:

1. Ознаки та типи обдарованості.
2. Індивідуалізація навчання.
3. Інклюзивність у вищій школі.
4. Профілактика вигорання.
5. Створення безпечного освітнього простору.

Тема 9. Наставництво у професійному розвитку

Мета: обґрунтувати роль менторингу у формуванні професійної ідентичності.

Питання до обговорення:

1. Наставництво як педагогічна технологія.
2. Моделі менторства у ЗВО.
3. Роль наставника у кар'єрному розвитку.
4. Формування професійної ідентичності.
5. Переваги та ризики менторських програм.

Тема 10. Lifelong Learning Education

Мета: розкрити сутність концепції освіти впродовж життя та її значення для майбутнього університету.

Питання до обговорення:

1. Концепція безперервної освіти.
2. Освітні траєкторії дорослих.
3. Інтеграція формальної та неформальної освіти.
4. Глобальні виклики для університетів.
5. Роль університету в суспільстві знань.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука: теоретико-методологічні засади	4	6
2	Тема 2. Становлення психології та педагогіки вищої школи у різні історичні періоди	4	8
3	Тема 3. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції	4	8
4	Тема 4. Викладач і студент як суб'єкти освітнього процесу	6	8
5	Тема 5. Особливості підготовки фахівців за допомогою інноваційних підходів	6	8
6	Тема 6. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера	6	8
7	Тема 7. Резильєнтність людини: трансформація дидактичних практик	6	8
8	Тема 8. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища	6	8
9	Тема 9. Впровадження технології наставництва у професійному розвитку майбутніх фахівців	6	8
10	Тема 10. Світовий освітній тренд: Lifelong Learning Education	6	8
		54	78

11. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота – форма організації освітнього процесу, за якої здобувач вищої освіти опановує навчальну дисципліну у позааудиторний час. Метою самостійної роботи є поглиблення засвоєння навчальної програми дисципліни, розвиток викладацьких компетентностей та інтеграція результатів навчання у педагогічну діяльність. Самостійна робота спрямована на формування здатності здобувача відтворювати наукові дослідження, застосовувати сучасні методологічні підходи та цифрові технології у викладацькій діяльності.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати реферат на одну з запропонованих тем. Реферат — це письмова навчальна або науково-інформаційна робота, що містить стислий, систематизований виклад змісту однієї або кількох наукових праць з певної теми без елементів оригінального дослідження. Ознаки реферату: базується на аналізі та узагальненні джерел; не містить нових наукових результатів; має оглядовий характер; виконується за встановленою структурою. Типова структура: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновки; список використаних джерел. Мета реферату: перевірка вміння працювати з літературою; формування навичок аналізу, систематизації та викладу інформації.

Рекомендовані теми реферату:

1. Чи зберігає університет свою класичну місію в умовах цифровізації?
2. Чи можливе повне впровадження студентоцентрованого підходу в масовій освіті?
3. Академічна мобільність: ресурс розвитку чи фактор «відтоку мізків»?
4. Чи може дистанційне навчання повністю замінити традиційне?
5. Як поєднати академічну свободу з контролем якості освіти?

6. Чи є резильєнтність індивідуальною рисою чи результатом освітньої політики?
7. Як запобігти формалізації наставництва у ЗВО?
8. Чи не поглиблює інклюзивність освітні навантаження викладачів?
9. Чи здатна концепція Lifelong Learning змінити модель кар'єри?
10. Яким має бути університет майбутнього: академічним центром чи сервісною платформою?

Варіанти контрольної роботи (для заочної форми здобуття освіти)

Нижче подано варіанти завдань для контрольної роботи, що відповідають змісту окремих тем дисципліни та поглиблюють опрацювання навчального матеріалу. Необхідно обрати варіант та виконати наведені завдання. Вимоги до контрольної роботи: 8-12 сторінок тексту (шрифт Times New Roman, 14 pt, міжрядковий інтервал - 1). Слід опрацювати щонайменше 10-12 джерел. Використання сучасних наукових праць обов'язкове. Дотримання принципів академічної доброчесності – засадничий принцип навчання. Здійснюйте коректне цитування використаних джерел. Заборонено плагіат: текст має бути оригінальним, з власним аналітичним та філософським осмисленням. Максимальна кількість балів за виконану контрольну роботу – 50 балів.

Варіант 1

1. Предмет, об'єкт і функції педагогіки вищої школи.
2. Компетентнісний підхід у системі підготовки фахівців.

Варіант 2

1. Категоріальний апарат педагогіки вищої школи (освіта, навчання, виховання, soft skills, hard skills).
2. Професійна компетентність і педагогічна майстерність викладача.

Варіант 3

1. Докласичний, класичний, некласичний і постнекласичний етапи розвитку педагогіки.
2. Студентоцентризований підхід: принципи та механізми реалізації.

Варіант 4

1. Антипедагогіка та трансформація ролі університету у XX–XXI ст.
2. Академічна доброчесність як складова якості вищої освіти.

Варіант 5

1. Система вищої освіти України в умовах європейської інтеграції.
2. Дистанційне та змішане навчання: переваги і виклики.

Варіант 6

1. Психологічні особливості студентського віку.
2. Резильєнтність особистості та її формування в освітньому процесі.

Варіант 7

1. Номадичні практики та академічна мобільність у сучасній освіті.
2. Формування глобального лідерства в умовах мобільності.

Варіант 8

1. Інноваційні дидактичні практики розвитку критичного мислення.
2. Обдарована молодь: індивідуалізація навчання та профілактика вигорання.

Варіант 9

1. Наставництво (менторинг) як педагогічна технологія у вищій школі.
2. Формування професійної ідентичності здобувачів освіти.

Варіант 10

1. Концепція освіти впродовж життя (Lifelong Learning) та її значення для розвитку університету.
2. Інтеграція формальної, неформальної та інформальної освіти в сучасних умовах.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

З метою розширення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та поглиблення результатів навчання з дисципліни *«Психологія та педагогіка вищої школи»*

здобувач має право опановувати онлайн-курси на міжнародних освітніх платформах, зміст яких відповідає проблематиці взаємозв'язку економіки та політики.

Рекомендовані платформи та курси:

Prometheus:

- Курс «Критичне мислення для освітян»: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/krytychne-myslennya-dlya-osvityan/?utm_source
- Курс «Медиаграмотність для освітян»: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/mediagramotnist-dlya-osvityan/?utm_source
- Курс «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів»: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/akademichna-dobrochesnist-dlya-vykladachiv/>
- Курс «Освітні інструменти критичного мислення» <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osvitni-instrumenty-krytychnoho-myslennya/>

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи в порядку, визначеному «Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті» <https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Педагогіка вищої школи як наука: предмет, об'єкт, завдання.
2. Категоріальний апарат педагогіки вищої школи.
3. Функції та принципи педагогіки вищої школи.
4. Освітні парадигми: зміст і еволюція.
5. Докласичний, класичний, некласичний та постнекласичний етапи розвитку науки.
6. Антипедагогіка та її вплив на освітню теорію.
7. Трансформація університету у XX–XXI ст.
8. Система вищої освіти України: структура та принципи функціонування.
9. Автономія закладів вищої освіти.
10. Академічна доброчесність: принципи та механізми забезпечення.
11. Інтеграція України до європейського освітнього простору.
12. Система забезпечення якості вищої освіти.
13. Психологічні особливості студентського віку.
14. Професійна компетентність викладача.
15. Педагогічна майстерність і педагогічна етика.
16. Комунікація та управління академічною групою.
17. Компетентнісний підхід у вищій освіті.
18. Студентоцентрикований підхід: принципи реалізації.
19. Проектне та проблемно-орієнтоване навчання.
20. Дистанційне та змішане навчання: можливості та виклики.
21. Цифрові технології у підготовці фахівців.
22. Номадизм та академічна мобільність у сучасній освіті.
23. Формування глобального лідерства.
24. Резильєнтність як професійна якість особистості.
25. Освітнє середовище в умовах кризи.
26. Робота з обдарованою молоддю у ЗВО.
27. Інклюзивність і безпечне освітнє середовище.
28. Наставництво (менторинг) у професійному розвитку.

29. Формування професійної ідентичності здобувачів освіти.

30. Концепція освіти впродовж життя (Life long Learning) та майбутнє університету.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій: та інші); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); практичний, пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» використовуються такі методи оцінювання:

Для поточного контролю: у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти); самостійна робота, неформальна освіта (онлайн-курси та платформи) тощо;

Для підсумкового контролю: проведення підсумкового контролю (усна та/або письмова відповідь, тестування тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

Підсумковий контроль передбачає проведення диференційованого заліку.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів (від – до)
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	

Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з початкової дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Психологія та педагогіка вищої школи» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної роботи студентів;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Knysh, I., Palshkova, I., Balalaieva, O., Kobernyk, H., & Tiahur, V. (2024). Augmented reality in higher school as a tool for implementation of STEM education. *Amazonia Investiga*, 13 (74), 180–192. (Web of Science) URL: <https://amazoniainvestiga.info/check/74/15-180-192.pdf>
2. Knysh, I., Drobin, A., Filimonova, T., Koucheva, T., Kushnir, A., & Kuchai, O. (2024). The use of information technologies in the educational space of Ukraine (on the example of steam technologies). *Revista Conrado*, 20 (100), 437–448. (Web of Science) URL: <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/3979>
3. Книш І. В., Підбуцька Н. В. Резильєнтність людини : трансформація наявних і пошук інноваційних дидактичних практик. *Теорія і практика управління соціальними системами*, № 4. 2024.С. 3–20. DOI: 10.20998/2078-7782.2024.4.01 URL: <http://tipus.khpi.edu.ua/article/view/320459>
4. Книш І. В., Дутка Г. Я. Обдарована молодь в умовах безпечного освітнього середовища. *Вісник Львівського університету. Серія : Філософсько-політологічні студії*. Вип. 48. (2023). С. 63–70. DOI <https://doi.org/10.30970/PPS.2023.48.8>
5. Knysh, I., Sopivnyk, R., Boichuk, P., Berbets, T., & Dmytrenko, A. (2023). Implementation of teaching technology in the process of future specialists' professional development. *Amazonia Investiga*, 12 (64), 188–197. (Web of Science) DOI : <https://doi.org/10.34069/AI/2023.64.04.18>
6. Knysh, I., Popovych, O., Zakharevych, M., Yakymenko, S., & Povlin, I. (2023). Innovative technologies drive the modernization of higher education. *Amazonia Investiga*, 12 (70), 167–178. (Web of Science) URL : [Volumen 12, No 69, Año 2023 Completo \(amazoniainvestiga.info\)](https://doi.org/10.34069/AI/2023.70.10.15) DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.70.10.15>
7. Книш І. В. Вплив номадичних практик на формування особистісних якостей лідера. *Матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф. «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки фахівців в умовах сучасного освітнього простору»*, (Харків, 23 квітня 2021 року). Харків : ХДАФК, 2021. С. 133–137.
8. Спеціальна педагогіка і психологія : сучас. термінол. словник / за ред. Л. Прохоренко, В. Засенка. – Київ : Генеза, 2024. – 272 с. <https://numl.org/1hfs>
9. Бондар Л. В., Литвинчук Н. Б. Мотивація навчальної діяльності студентів як провідний чинник підготовки майбутніх фахівців. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Психологія». 2020. № 11. С. 67–71. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/article/view/2970>
10. Грейліх О. О. Психологічні особливості комунікативної культури майбутніх педагогів. *Наукові перспективи*. 2022. № 6. С. 559–571. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1905/1903>
11. Ляховець Л. О. Методика викладання психології : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., допов. Чернігів : НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с. URL: <http://surl.li/rcgln>
12. Максименко С. Д. Психологічні детермінанти цифровізації освіти в Україні. *Вісник НАПН України*. 2022. № 4. С. 1–7. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/324/384>

Допоміжна

1. Кайдалова, Л. Г., Сабатовська-Фролкина, І. С., Альохіна, Н. В., Шварц, Н. В., Сабатовская-Фролкина, И. С., & Алехина, Н. В. (2019). Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. <https://dspace.nuph.edu.ua/handle/123456789/20444>
2. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. / Л.А. Марцева. – Електронні дані. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с. <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%d0%9c%d0%b0%d1%80%d1%86%d0%b5%d0%b2%d0%b0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>
3. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi60/0044461.PDF>
4. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів/ Автор-упорядник В.І. Староста. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. 68 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/items/fc2ad6ab-c194-4e20-91f9-7e189b39677c>